

Strategia de dezvoltare a cercetării științifice din Facultatea de Sociologie și Psihologie

Principii generale

Strategia de dezvoltare a facultății noastre va defini *cercetarea ca activitate prioritară*, pornind de la premisa instituțional-legală, dar și de la cea simbolică prin care activitatea de cercetare este poziționată în postura de criteriu principal ca pondere în scorul agregat ce contribuie la ierarhizarea a universității și a domeniilor de studii, iar evaluarea performanțelor în acest registru se realizează în primul rând în raport cu o serie de criterii scientometrice.

Întreaga activitate de cercetare se va raporta, așadar, la o serie de *indicatori obiectivi de performanță* la nivelul fiecărei specializări/domeniu, precum:

- numărul de articole /studii / publicații ISI / an universitar;
- factorul de impact al cercetărilor publicate și scorul relativ de influență cumulat ISI / an universitar;
- numărul de cărți / capitole în cărți de specialitate publicate la edituri de ”prestigiu internațional” sau de ”prestigiu recunoscut” (cf. OM nr. 4691/28.07.2011);
- numărul de granturi majore de cercetare finanțate de CNCS / ANCS / an universitar;
- numărul de granturi internaționale de cercetare / an universitar;
- volumul fondurilor atrase în cadrul unor proiecte cu finanțare nerambursabilă (precum cele din fonduri structurale) / an universitar.

„Starea de fapt” – evaluare generală

Orice propunere de proiect de schimbare trebuie întemeiată pe o diagnoză organizațională prealabilă. Atunci când realizăm o analiză SWOT („*Strengths*”, „*Weaknesses*”, „*Opportunities*” and „*Threats*”) a facultății, considerăm că următoarele elemente se cuvin avute în vedere:

S (Puncte forte):

- un potențial remarcabil de competențe de cercetare pentru ansamblul cadrelor didactice de la toate departamentele;
- oferta educațională prezentă la nivel de doctorat (centrat pe cercetare avansată) pentru domeniul Sociologie;
- existența unei mari varietăți de publicații arondate facultății (*Analele Universității de Vest – seria Sociologie, Psihologie, Pedagogie, Asistență socială; Revista de informatică socială*) sau departamentelor (*Copiii de azi sunt părinții de mâine, The Romanian Journal of Applied Psychology, Paradigme, Revista de științe ale educației*).
- supervizarea de către facultatea noastră a 3 centre de cercetare acreditate de organisme reprezentative: IREA (Institutul Român de Educație a Adulților), Centrul de Studii și Cercetări Psihologice (acreditat CNCS drept centru de excelență categoria B), Centrul de cercetare a interacțiunii copil-părinte (acreditat CNCS drept centru de excelență categoria B).

W (Puncte slabe):

- clasificarea universității în categoria B (de "educație și cercetare"), precum și a 3 din cele 4 departamente arondate domeniilor în categoria B, ceea ce va atrage o finanțare mai precară în anii viitori, pînă la remedierea situației.
- resurse tehnice și de spațiu modeste pentru derularea activităților de cercetare;

O (Oportunități):

- un parteneriat deschis și onest cu întreaga echipă executivă a UVT în registrul cercetării științifice, prin împărtășirea acelorași valori, principii și strategii, asumate împreună;
- relații formale și informale bune cu principalii reprezentanți ai instituțiilor abilitate în politicile de cercetare din sistem (CNCS), prin prezența unor colegi din facultatea noastră în comisiile specifice;
- resursele alocate programelor de implementare în cadrul *Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – POSDRU*, inclusiv pachetul de fonduri structurale post-2014, care îngăduie și includerea unor activități de cercetare pentru atingerea obiectivelor propuse;

- resursele alocate cercetării din fonduri bugetare și extra-bugetare, regăsite în “*Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare - PN IP*”;
- resurse de finanțare din cadrul „*The Seventh Framework Programme*” (FP7), până în 2013, lansat de către Comisia Europeană; accesarea programelor FP8, începând cu 2014.
- potențial semnificativ de colaborare euro-regională în cadrul DKMT, prin intermediul rețelei Timișoara-Szeged-Novi-Sad;
- relația privilegiată cu *Centrul de Consiliere Psihologică și Orientare în Carieră (CCPOC)* și cu *Centrul de Consiliere Psihopedagogică și Integrare educațională (CAPIE)* din cadrul UVT, care sunt coordonate de către experți din facultatea noastră, și care au printre obiectivele proprii și activități de cercetare specifice.

T (Amenințări):

- remanențe ale politicii centraliste ale ministerului în activitatea de cercetare, în pofida retoricii liberale exhibate, îndeosebi influențate de turbulențele politice;
- prelungirea crizei economice pe un palier temporal mai larg decât termenul scurt (1 an), ceea ce ar putea afecta implementarea strategiilor de cercetare-dezvoltare, deși la nivel retoric ”oferta” este generoasă.

Obiectivul central – *Sporirea semnificativă a performanței științifice a departamentelor.*

Evaluarea indicatorilor obiectivi de performanță în raport cu *output*-urile curente

- Așa cum se poate observa din dinamica rezultatelor pe intervalul 2008-2012, facultatea noastră *contează* în planul reușitelor pe indicatorul cel mai pregnant în calculul scorului agregat ce estimează performanța instituțională pe baza ultimei ierarhizări (articole ISI), alături de facultățile din domenii ”pozitive”, consacrate în asemenea performanțe (Matematică-Informatică, Fizică, Chimie-Biologie-Geografie) și de FEEA, ceea ce ar trebui să reconsidere semnificativ imaginea (eronată) întreținută în cadrul universității noastre, de actor de plan secund pe piața cercetării avansate (v. fig. urm.):

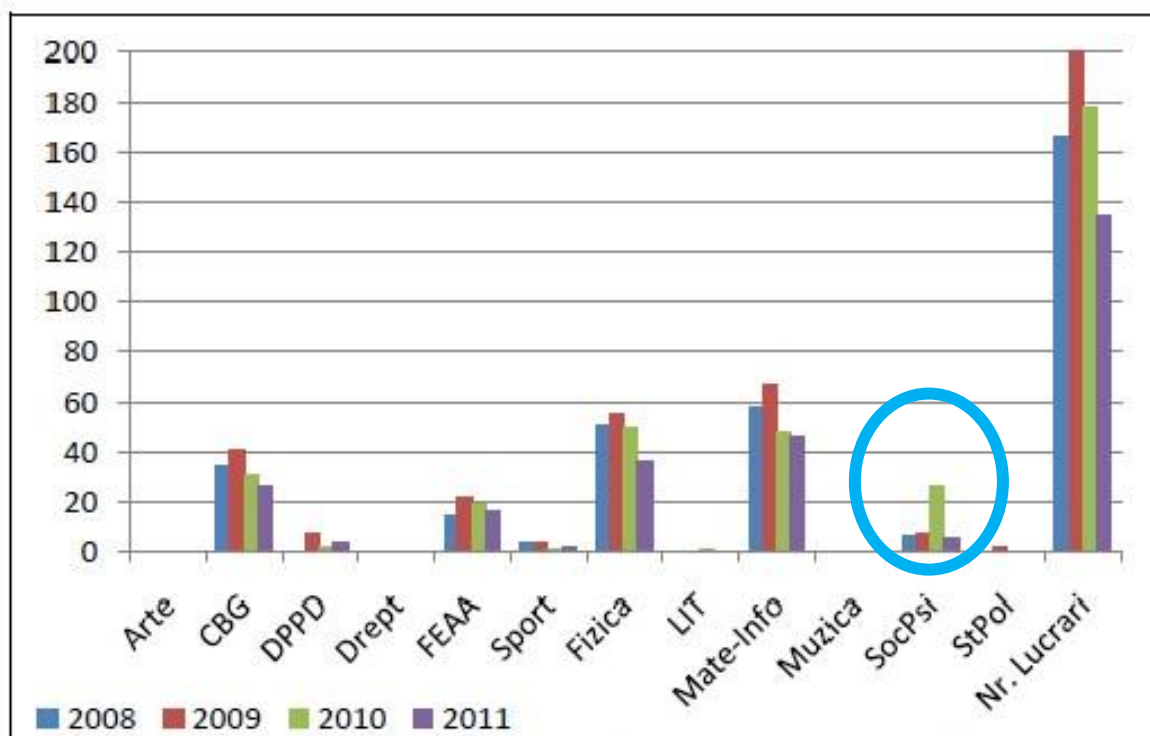

Figura 4.3. Repartiția producției de articole ISI publicate pe facultăți în cadrul UVT (sursa ISI Web of Knowledge)

(Sursa: Raportul Senatului UVT 2008-2012)

- Sigur, ne aflăm la începutul procesului de afirmare, dar tendința este vădită și trebuie consolidată.
- Tendința este și mai pregnantă dacă luăm ca referință anul 2010, al celei mai bune productivități științifice din UVT, și părăsim abordarea strict extensivă, și urmărim indicatorul nr. articole ISI/nr. titulari, în care facultatea noastră se situează pe locul 4 în UVT, după domeniile ”științelor exacte”:

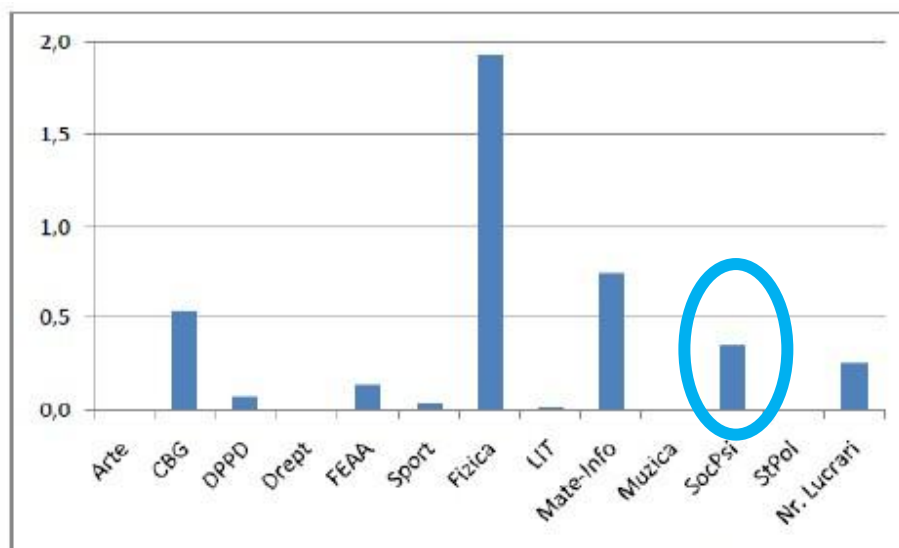

Figura 4.5. Productivitatea realizării de articole ISI (nr. articole ISI publicate 2010/nr. cadre didactice angajate permanent) la facultățile din UVT.

(Sursa: Raportul Senatului UVT 2008-2012)

- Dacă este să ne situăm în interiorul facultății, distribuția scorurilor relative de influență cumulate (ISI) este următoarea, acest factor jucînd de asemenea un rol decisiv în calcularea scorului agregat final:

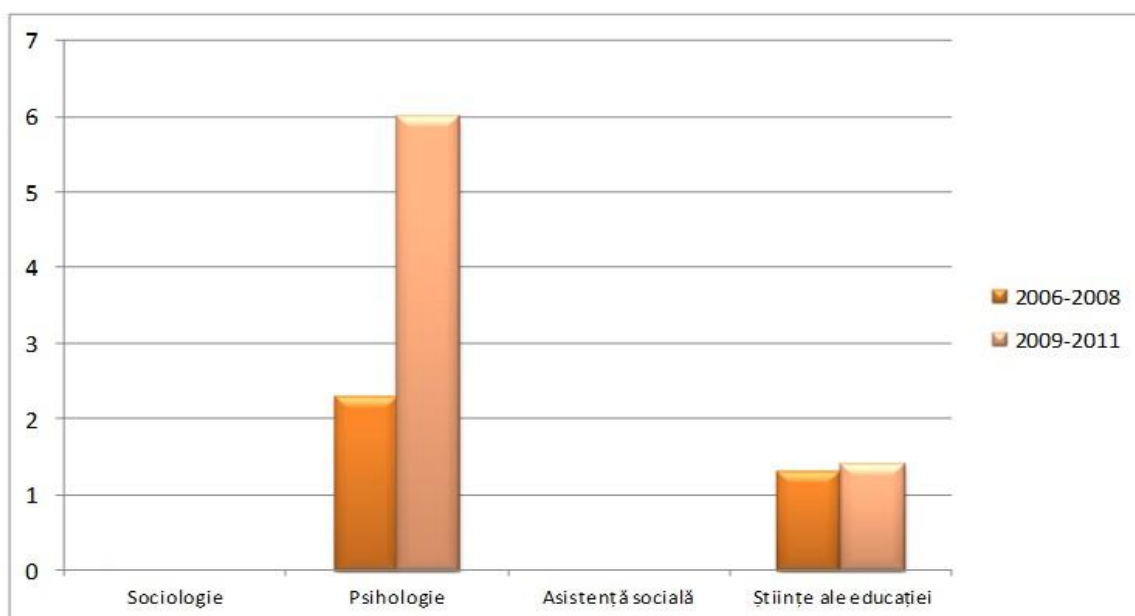

Fig. Starea de fapt în privința cercetării – indicatorul scor relativ de influență cumulat

Opțiuni manageriale

- Principala opțiune în acest registru o constituie obținerea performanțelor în cercetare, văzută ca o *prioritate strategică* și oferirea unui *suport instituțional* pentru *creșterea impactului, relevanței și vizibilității internaționale* a rezultatelor sale – prin sincronizarea cu activitățile *Consiliului Științific al UVT* și ale *Departamentului de Accesare și Implementare a Proiectelor* (inaugurat în mai 2012).
- Pentru compatibilizarea activității de cercetare din facultatea noastră cu cea de la nivelul universității, se va alege, la fiecare început de mandat, *Comisia de cercetare științifică a Consiliului Facultății de Sociologie și Psihologie*, care va elabora, pe baza reperelor din programul managerial al echipei executive câștigătoare la nivelul facultății și sincronizându-se cu politicile din domeniu articulate la nivelul UVT, un document care formulează *Strategia de dezvoltare a cercetării din facultate* pe perioada unui mandat de 4 ani. Echipa executivă are obligația ca în termen de 3 luni de la câștigarea mandatului să propună echipei legislative (Consiliul facultății) un document-cadru care va reprezenta referința pentru redactarea documentului final, generat de către Comisia de cercetare științifică a Consiliului facultății. Acest document va fi supus dezbaterii în interiorul departamentelor, asumat de către Consiliul facultății și pus în aplicare de către echipa executivă (decan, prodecani, directori de departament). Strategia de cercetare trebuie să cuprindă o diagnoză/obiective/resurse alocate pentru atingerea obiectivelor/activități propuse pe baza unor opțiuni manageriale/termene de implementare/indicatori obiectivi de performanță. Întregul proces de definitivare a strategiei de cercetare a facultății pe perioada unui mandat nu poate depăși o perioadă de 6 luni de la dobândirea mandatelor, atât pentru echipa legislativă, cât și pentru echipa executivă (termen: octombrie 2012).
- Comisia de cercetare a Consiliului facultății va propune direcțiile prioritare de dezvoltare a cercetării din facultate, prin evaluarea resursei umane integrate în cadrul acestor proiecte pe baza unor criterii obiective, precizate într-o grilă specifică (v. Anexa 1), însușită de către Consiliul facultății. Echipa executivă va susține logistic și va asigura suportul instituțional pentru dezvoltarea acestor direcții strategice pe parcursul mandatului său (termen: evaluare anuală).
- În cazul câștigării unor granturi de cercetare, echipa executivă a facultății va susține reconfigurarea, pe baza prevederilor legale în vigoare, a compoziției posturilor din statele de

funcțiuni, cu introducerea unor *ore convenționale alocate cercetării*, alături de orele convenționale didactice;

- Se impune *generalizarea unor bune practici* pentru promovarea cercetării din facultate, precum inițiativa Departamentului de Psihologie de a introduce o competiție de *granturi interne* destinate tinerelor cadre didactice din fonduri proprii, condiționate de generarea unor output-uri vizibile (publicarea rezultatelor în reviste relevante).

- Atribuirea gradațiilor de merit pe baza unei *grile de evaluare asumată de către facultate, în care ponderea activității de cercetare este dominantă*.

- Un rol deosebit pentru consolidarea imaginii pozitive a facultății îl joacă ansamblul evenimentelor științifice în care acesta este implicată. Facultatea, prin conducerea ei executivă, *va acorda suport logistic* – în limitele bugetului disponibil – *tuturor evenimentelor științifice de impact*, îndeosebi celor cu rezonanță internațională.

- Se vor *reiniția dezbaterile științifice în departamente, golindu-le de orice substrat formal*, urmînd ca de 2-3 ori / semestru să analizăm, într-o manieră stimulativă și constructivă, cele mai recente interese de cercetare, precum și stadiul în care se află proiectele *tuturor* colegilor, căutînd și căile prin care să coagulăm echipe noi, pornind de la ideile deja partajate în acest context.

- Din perspectiva dinamicii organizaționale se impune ca esențială *dobîndirea statutului de școală doctorală în Psihologie și a școlii doctorale în Științe ale educației*, precum și *consolidarea școlii doctorale în Sociologie (care să acopere domeniile Asistenței sociale și Sociologiei)*, căci numai astfel vom avea structurat tot ciclul Bologna de formare universitară în domeniu și vom putea dezvolta efectiv activitate de cercetare. Pentru realizarea acestui deziderat, trebuie demarate și finalizate procedurile de abilitare pentru colegii care satisfac cerințele din OM nr. 535/28.VII.2011 și reconfigurarea rapidă a dosarului de acreditare la domeniul Psihologie, pentru a obține fie la începutul anului 2012-2013 (dificil, datorită calendarului strîns impus de procedura de abilitare), fie la începutul anului 2013-2014 (mai realist) dreptul de a organiza școală doctorală în Psihologie. Totodată, într-un orizont de timp de 4 ani, un demers similar poate fi demarat în domeniul Științe ale educației (termen de realizare 2015-2016), avînd în vedere potențialul semnificativ al colegilor din această zonă disciplinară, condiționat de clasarea lor în categoria de excelență (tip A), care să le îngăduie formal depunerea dosarului specific. De aceea, o atenție specială trebuie acordată sprijinirii tuturor departamentelor pentru lansarea demersurilor

administrative în vederea conservării/obținerii acestui drept, în paralel cu acordarea unui suport important pentru creșterea scorurilor corespondente în ierarhizarea pe domenii. În cadrul Școlii doctorale în sociologie, se cuvine regândită structura acesteia, prin sprijinirea colegilor din cele două departamente (Sociologie, Asistență socială) să obțină cât mai grabnic abilitarea, împreună cu – eventuala – cooptare a unor cadre didactice externe UVT, care au probat o performanță semnificativă în domeniu și care îndeplinesc/au îndeplinit condițiile de abilitare.

- Programul școlilor doctorale va viza atragerea celor mai buni absolvenți pe care i-am avut, vizînd configurarea abilităților de cercetare avansată.

- Echipa executivă va susține (îndeosebi pentru pozițiile de conferențiar și profesor) promovările didactice punînd un accent aparte pe activitatea de cercetare, care deține, de altfel, o pondere majoritară în cadrul noilor standarde.

- Se vor promova proiectele de cercetare interdepartamentale, care, o dată dobîndite, vor permite obținerea, pentru membrii colectivelor respective și pentru inițiatorii lor, a unor punctaje specifice preferențiale, stimulative, în grilele de evaluare a performanțelor academice, care vor avea ponderea majoritară în scorul agregat pentru stabilirea gradațiilor de merit.

- Astfel, se va încuraja formarea unor colective de cercetare interdepartamentale, care vor beneficia de suportul instituțional al facultății, prin stabilirea anuală, începînd cu anul fiscal 2013, a unui fond cu destinație specială pentru un concurs de proiecte de cercetare interdepartamentală din facultate (de minimum 10000 lei), pe baza unei metodologii similare cu cea CNCS, iar finanțarea globală va fi condiționată de obținerea unor output-uri vizibile internațional (cel puțin un articol ISI publicat într-o revistă cu factor de impact >1.00 / anul ulterior celui în care se participă la concurs și 1-2 articole BDI).

- Se va stimula includerea mai consistentă a masteranzilor și doctoranzilor în echipele de cercetare ale facultății, prin alocarea unui punctaj suplimentar în grilele de evaluare a propunerilor de proiecte pentru acele aplicații care construiesc colective de cercetare alcătuite din cadre didactice și studenți de la master/doctorat.

- Se va acționa din partea echipei executive pentru atragerea unor specialiști din afara UVT, recunoscuți în domeniu la nivel internațional, dar care nu au primit încă o recunoaștere formală și instituțională în România, prin acțiuni de *head-hunting*. Acești specialiști vor fi ofertați pentru colaborări pe proiecte/școli doctorale, care să le confere calitatea acestora de

cercetători/cadre didactice asociate UVT, valorificînd potențialul remarcabil existent în facultatea noastră (prezența unei Școli doctorale în sociologie acreditate deja, construirea unui nucleu de cadre didactice-cercetători care vor depune aplicația pentru Școala doctorală în domeniul Psihologie, care beneficiază de avantajul strategic al plasării în categoria A).

Rezultate așteptate / termene de implementare

- Dublarea numărului de publicații ISI, cu factor de impact stabilit, realizate de către membrii facultății în perioada 2012-2016, față de perioada 2008-2012 (evaluări anuale și finale, în 2016).

- Dublarea scorului relativ de influență cumulat de către membrii facultății în perioada 2012-2016, față de perioada 2008-2012. Trebuie să ne asumăm faptul că și ceilalți vor crește, și nu este suficient să sporim rezultatele obținute pe criteriile scientometrice în raport cu noi înșine, ci și să evoluăm într-un ritm suficient de accelerat în raport cu ceilalți competitori, pentru a fi performanți pe piața educațională de elită din România (evaluări anuale și finale, în 2016).

- Dublarea numărului de cărți / capitole în cărți de specialitate publicate la edituri de "prestigiu internațional" și de "prestigiu recunoscut" (evaluări anuale și finale, în 2016).

- Dublarea numărului de granturi de cercetare naționale (CNCS, ANCS) și internaționale (FP7, FP8, ESF, ECRP) câștigate de către colegii din facultate în noul mandat față de cel precedent (2016 față de 2012).

- Lărgirea bazei de indexare internațională pentru revistele BDI din facultate - *Revista de Științe ale Educației (Journal of Educational Sciences)*, *Copiii de azi sunt părinții de mâine* și *Revista de Informatică Socială (Journal of Social Informatics)* (termen: permanent)

- și dobîndirea acestei calități de reviste indexate BDI de către *Revista de Psihologie Aplicată (Romanian Journal of Applied Psychology)* (se vizează indexarea PsycINFO) (termen: 2013) și a *Analelor Universității de Vest – seria Sociologie, Psihologie, Pedagogie, Asistență socială* (se urmărește indexarea în baze de date de tip EBSCO) (termen: 2016).

- Construirea unui parteneriat la nivelul UVT pentru realizarea unei reviste cu caracter interdisciplinar din aria domeniilor arondate Panelului IV- Științe Sociale: *Revista de Științe Sociale Aplicate (Journal of Applied Social Sciences)*, cu susținerea financiară din bugetul consolidat al UVT, prin colaborarea Facultății de Sociologie și Psihologie, a Facultății de Științe Politice, Filozofie și Științe ale Comunicării și Facultății de Economie și Administrare

a Afacerilor, cu apariție bianuală, care vizează o indexare internațională pînă în 2015-2016 în bazele de date internaționale recunoscute, indicate în OM nr. 4691/28.07.2011 (termen: iulie 2012).

- Dobîndirea, pînă la finalul mandatului (2016), a calității de program ierarhizat în categoria A pentru cel puțin încă un domeniu arondat facultății, alături de domeniul Psihologie, după cum nici unul dintre domeniile facultății să nu ”retrogradeze” într-o categorie inferioară celeia în care se află în prezent (termen: permanent).

- Consolidarea Școlii doctorale de Sociologie (permanent) și recunoașterea formală a Școlii doctorale de Psihologie (termen: 2013-2014) și Științe ale Educației (termen: 2015-2016).

- Cîștigarea anuală, prin competiție națională sau internațională, a celui puțin unui proiect de cercetare interdisciplinară, cu participarea echilibrată a colegilor din mai multe departamente în cadrul unor *colective de cercetare interdepartamentale* (termen: bilanț anual).

- Integrarea mai pronunțată a masteranzilor și doctoranzilor în proiectele de cercetare din facultate, prin creșterea progresivă a implicării acestora în echipele de cercetare (termen: anual).

Timișoara, 28.05.2012